

HET GOEDE DOEN

Ik ken een eenheid die als lijfspreuk heeft 'aut bene, aut non': of goed, of niet. Dat is een mooi uitgangspunt. Je doet wat je moet doen goed, anders kun je het beter laten. Zeker in het militaire vakgebied bestaat niet zoiets als de olympische gedachte of tweede worden.

Echter, dingen goed doen is iets anders dan de goede dingen doen. Op dat laatste hebben wij als militair helaas aanzienlijk minder invloed. De krijgsmacht, als instrument van de politiek, wordt daar ingezet waar de regering vindt dat de Nederlandse belangen moeten worden gediend. En binnen dat kader bepalen zij dan ook wat de militairen geacht worden te doen. Daar wringt dan weer vaak de schoen, want wishful thinking is niet zelden een politieke drijfveer en de werkelijkheid op de werkvloer ziet er vaak anders uit dan vooraf ingeschat. Zo kan het dat een 'opbouwmissie' in de praktijk plaatselijk en tijdelijk een 'vecht missie' is. Het is aan de militair die is ingezet, om te bepalen wat ter plaatste de juiste acties zijn ter ondersteuning van de missie. Dat is niet altijd duidelijk of eenvoudig en vraagt veel vakmanschap. Uiteindelijk zal de militair, inmiddels veteraan, achteraf verantwoording moeten afleggen over hoe hij of zij de oorspronkelijke bedoeling in de praktijk heeft gebracht. Regelmatig leidt dit weer tot wrijving en onbegrip met de politiek en in de publieke opinie. Het lot van de militair.

Niet zelden hebben militairen die zijn ingezet in den vreemde zich afgevraagd of ze wel het goede deden, maar hadden tegelijk de taak om hun missie uit te voeren en dat goed te doen. Ik denk hierbij aan collega's die orde moesten gaan scheppen in voormalig Nederlands Indië of die Nieuw Guinea moesten overdragen aan uiteindelijk de Indonesische autoriteiten. Ik denk aan collega's die strijdende partijen moesten scheiden in Libanon of op de Balkan, maar daarvoor niet de juiste middelen en mandaten hadden. Ik denk aan collega's die aan wederopbouw moesten doen in Afghanistan maar eerst moesten vechten om dat mogelijk te maken.

Militairen hebben niet altijd invloed op 'het goede doen', maar zullen altijd dat wat ze doen proberen 'goed te doen' en daarbij in complexe situaties en chaos zoveel mogelijk hun morele kompas volgen. Gelukkig is er altijd ruimte om plaatselijk en tijdelijk het goede goed te doen, het verschil te maken, dat doen we goed en daar mogen we trots op zijn!

Hans van Griensven

Luitenant-generaal b.d.

Voorzitter nationaal Veteranen Platform